

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

55. An damnatus ad triremes efficiatur irregularis? Idem est de pœna
infamiæ? Ex part. 4. tract. 2. resolut. 83.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

ascendant. Ve verò in susceptis ministrent poterit, post peccatam poenitentiam, dispensationem concedere, si delicta, ex quibus infamia contracta est, sint adulterio minora; vti colligitur ex c. *At si Clerici*, §. de *Adulterio*, titul. de *judicio*, & tradit Pannorm. c. *Cum eo*, num. 15. de *Sentent. & re judicata*. Vide etiam Molinam, *trakt. 4. disput. 10. num. 6.* Avilam *part. 7. disp. 4. dub. 5.* & Henriquez, *lib. 14. cap. 5. num. 5.*

10. Et tandem, quoad quartum dictum Bassæ, assero, cum ipso sentire Bonacinam de *Sacrament. disput. 7. quæst. 3. punct. 1. numero 6.* nam non obstat, quod infamia juris non tollatur per poenitentiam: ergo neque per baptismum: cum ratio dicta de baptismum militet etiam in Sacramento poenitentiae. Respondendo enim negando consequentiam; nam plures effectus producuntur per baptismum, quam per poenitentiam: nam baptizatus, si statim suscepto baptismum, moriatur, migrat in celum; cum per baptismum tollatur omnis reatus, non verò per poenitentiam: nam sublato reatu poenae aeternae remanere solet reatus poenae temporalis; vti constat ex dictis de poenitentia: consequenter mirum non est, si per baptismum tollitur infamia juris, non verò per poenitentiam. Verum hæc opinio mihi non placet; & illam reprobat Cornejo in 3. *part. D. Tuoma tractat. 5. de irregularit. disputat. 8. quæst. 5.* & alii; quia per baptismum non tollitur infamia juris saltem civilis: unde si Iudeus Romæ, aut Turca in Hispania esset per sententiam Iudicis publicè propter furtum flagellatus, quamvis postea baptizaretur; maneret nihilominus infamis, & inhabilis ad actus civiles; si esset condemnatus ad tritemes, non liberaretur per baptismum, nisi adesset Principis dispensatio; ex quo fit, ut etiam maneat infamis infamia canonica, irregularitatem inducente, ex illo principio generali, quod omnis persona infamis jure civili, est etiam infamis jure canonico. Vbi advertendum est, doctrinam hanc procedere solum in illis Iudeis ac gentilibus, qui subditi sunt Principibus Christianis, & per omnes leges civiles talem infamiam ante baptismum contraxerunt: secus autem in illis, qui in propriis Provinciis infidelium degentes juxta proprias leges infames erant: nam isti illicitè ac baptizantur, infamiam illam amittunt.

RESOL. LV.

An damnatus ad tritemes efficiatur irregularis? Idem est de poena infamiae. Ex p. 4. tract. 2. Ref. 83.

§. 1. **H**ic casus frequenter potest accidere, & de illo interrogatus fui propter quemdam Religiosum, qui cum abjurasset in nostro sacro tribunali inquisitionis, & fuisset damnatus per triennium ad remigandum, postea elapso tempore & ad Religionem reversus, Superior putabat supradictum esse irregularem, & tunc negativam sententiam probabilem esse dixi. Et ita docet Riccius *decis. cur. Neapol. part. 1. decis. 119.* & Homobonus in *consultat. casuum conscient. vol. 1. part. 4. respons. 158.* nam irregularitas non contrahitur nisi in casibus à jure expressis, quod idem dicendum est de poena infamiae, ex glossa in *cap. infamibus*, de *reg. juris in 6.* Sed nunquam legitur condemnatum ad remigandum contrahere infamiam, ex Bortello *consil. 52.* & aliis. Ergo, &c. quæ omnia notent Confessarii, nam hi casus sæpè in praxi accidunt, unde cum Riccio *ubi supra*, dicendum est non bene secundum hanc sententiam quemdam Provinciale Religionis voluisse

Tom. V.

excludere, ab electione Capituli Monachum olim condemnatum ad tritemes.

2. Non desinam tamen hic adnotare affirmativam sententiam docere Barbofam de *potest. Episcoporum part. 2. allegat. 43. num. 15.* Lezanam in *summa*, quæst. *regul. cap. 16. v. 32.* & Campanili in *diver. jur. canon. rubr. 11. cap. 18. m. 16.* & segg. cum aliis asserentibus damnatos ad tritemes esse irregulares, unde utramque opinionem puto probabilem esse.

RESOL. LVI.

An Æthiopes sint irregulares? Ex part. 4. tractat. 1. Refol. 84.

§. 1. **N**egativè respondet Majolus de *irregularit. lib. 1. cap. 21.* Sed hanc sententiam Vgolinnus *trakt. de irregular. cap. 50. num. 4.* veram censet inter Æthiopes, nam leprosus inter leprosos admittitur, secus autem inter nos, horrorem enim generant; opinio tamen Majoli locum habere posset, ubi paululum niger esset. Ita Vgolinnus.

2. Verum sententiam Majoli in favorem Æthiopum absolute tenet novissimè Bartholomæus Gavantus in *enchirid. Episcoporum. ver. irregularitas, num. 18.* & mihi satis probabilis esse videtur.

RESOL. LVII.

An servi sint irregulares? Et an si Episcopus alterius servum ordinaverit absente, vel ignorante Domino servus fiat liber. & Episcopus duplicatum Domino pretium reddere teneatur? Et an servus, si sciente, vel non contradicente Domino Ordines recipiat, fiat liber? Ex p. 7. tract. 7. Ref. 54. alias 53.

§. 1. **R**espondeo affirmativè: unde adducam etiam hic verba Villalobos, qui summam omnia observat circa præsentem questionem, sic enim ait, in *summa. tom. 1. tractat. 14. diff. 36. num. 1. & 2.* [Los siervos, o esclavos son irregulares, como consta de muchos textos. La razon desta decision es, por que los que han de ser del gremio de los Ecclesiasticos, no han de ser esclavos de otros. Y ansi esta irregularidad no nace de la vileza de la persona, porque si le dan libertad, se puede ordenar, sino solo del estado presente.

2. Hæc de advertit, que como esta irregularidad dura tanto, quanto dura la servidumbre, y no mas, puede el señor quitarla, dando à su esclavo libertad expressemente del todo, como dize vn texto, o dándole libertad, con que diga Missa por el, que este bastaria como fuesse con autoridad del Obispo, como consta de un texto, o remitiendole las obras fabriles, o artificiales, como es arar, y plantar, o otras semejantes, como dize Abad, y puede esta dispensacion hazerse tacitamente, si el siervo se ordenasse sabiendo el señor, y no lo contradiziendo, como prueba vn texto, porque callando, es visto consentir, conforme à una ley, y mucho mejor, si expressemente consiente, que se ordena, todo lo qual ha lugar, aunque el siervo se ordene solamente de Ordenes menores, como dizen Sylvestro, Navarro, y Vgolino: el qual dize que es lo mesmo, aunque al principio no lo ya sabido el señor; si despues sabiendolo no contradixo dentro de vn año, como consta de vn texto, y es la razon, porque callando por tanto tiempo, ya es visto consentir. Ita ille.

V 2 3. Vide